

پایه دوازدهم دوره‌ی دوم متوسطه‌ی حرفه‌ای

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان بخشی، گروه برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دوره
اول و دوم متوسطه حرفه‌ای

نام کتاب : تعلیمات دینی و قرآن پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه حرفه‌ای - کد ۱۸۳/۱

مؤلفین : ملکه حلاج‌دهقانی، روزینا گودرزی و فاطمه‌بور

مدیریت امور چاپ و تولید : لیدا نیک‌روش

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ : اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

امور فنی : زهرا محمدنظامی

آماده‌سازی : سپیده ملک‌ایزدی

تصحیح : زینت بهشتی‌شیرازی

مدیر هنری، طراح گرافیک و طراح جلد : امیر نساجی

صفحه‌آرا : طرّفه سہائی

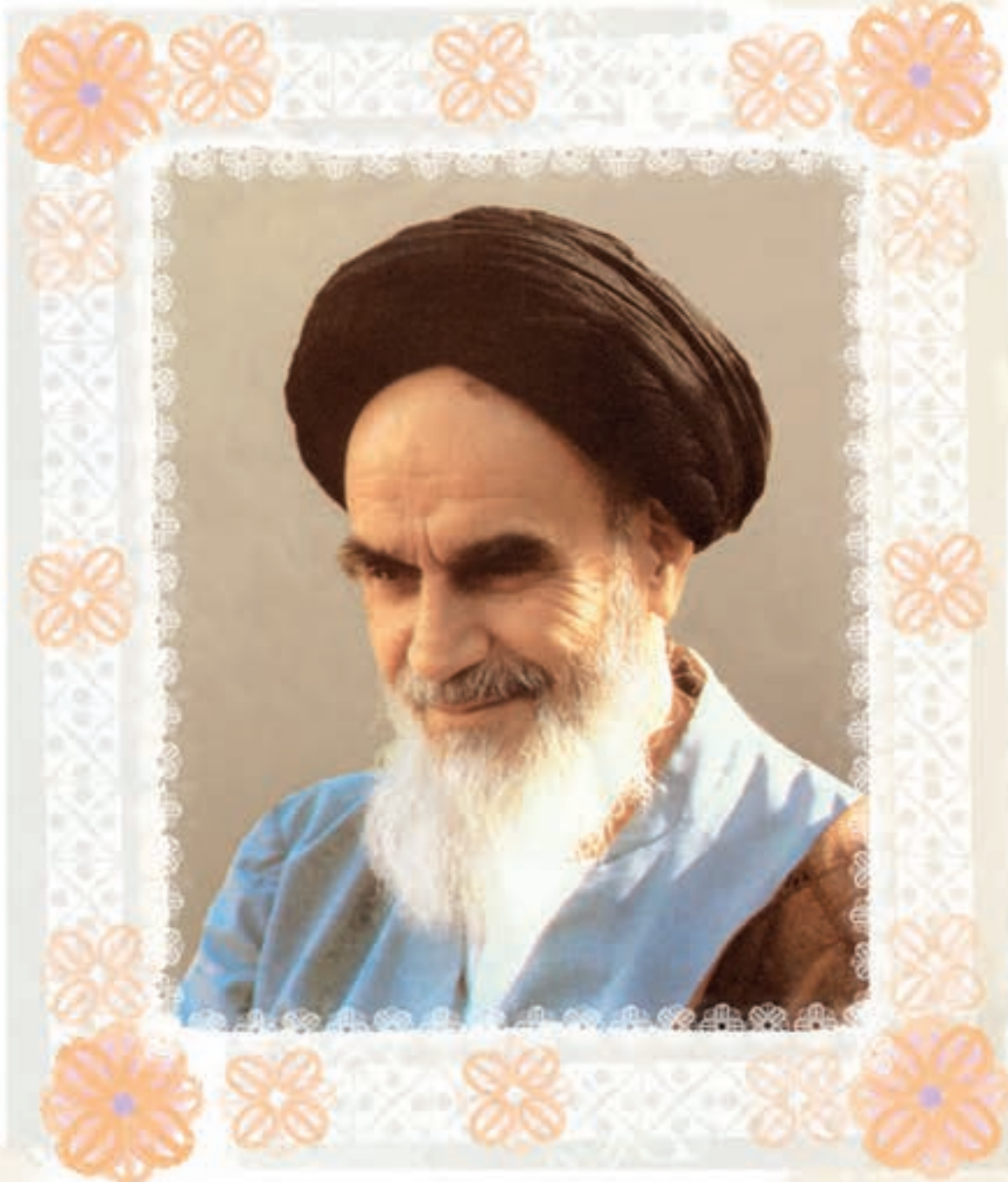
ناشر : سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش)

تلفن : ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۱۳۹-۳۷۵۱۵

نوبت چاپ و تاریخ انتشار : پنجم ۱۳۹۷

شابک : ۹۶۴-۰۵-۱۷۲۴-۰

امام خیلی به نماز اهمیت می دادند. خیلی سفارش نماز را می کردند. همیشه می گفتند : «در مورد نمازتان اهمال نکنید.» به ما می گفتند : «همین که شما می گوئید اول این کار را بکنم بعد نماز بخوانم، این خلاف است؛ نگوئید این حرف را. به نمازتان اهمیت دهید؛ اول نماز».

بسمه تعالی

فرایند تولید برنامه درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح‌ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک فعالیت منسجم، هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سازماندهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به‌کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه متربیان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نمایم.

در اینجا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایند.

دکتر مجید قدمی

معاون وزیر و رییس سازمان

آموزش و پرورش استثنایی کشور

باسمه تعالی

سخنی با مریبان
معلم عزیز و گرامی

ویژگی های ساختاری کتاب دوره ی متوسطه به شرح زیر می باشد :

- ۱- تعداد دروس براساس سرفصل ها و مفاهیم اساسی برنامه درسی تنظیم گردیده که این مفاهیم در حوزه ی خداشناسی، نبوت، معاد، امامت و رهبری، احکام و عبادات و اخلاق اسلامی مطرح شده است.
 - ۲- در این کتاب سعی شده متن دروس ساده و در حد فهم دانش آموزان باشد و گاهی به ناچار برخی مفاهیم انتزاعی مورد استفاده قرار گرفته که در قسمت زیرنویس این مفاهیم و کلمه ها معنی شده اند.
 - ۳- در طراحی و تدوین تمرین ها، اساس کار بر تنوع و جذابیت بخشی به تمرین ها و پرهیز از یکنواختی نوع تمرین ها بوده است و سعی شده که فعالیت های دانش آموزان در این زمینه با توجه به برداشت ها و خلاقیت های فردی ارائه گردد. این تمرین ها در قالب عناوینی مانند؛ پاسخ دهید، کامل کردن عبارت ها، جستجو در درس، جملات را آن طور که می خواهی ادامه بده، با راهنمایی معلم، فعالیت های ویژه برای دانش آموزان توانمند و... طراحی شده است.
 - ۴- برای ارائه اطلاعات بیشتر در زمینه ی مفاهیم ارائه شده از احادیث و مطالبی برای مطالعه بیشتر تحت عنوان برای خواندن استفاده شده که در ارزشیابی دانش آموزان این قسمت ها لحاظ نخواهد شد.
 - ۵- جهت ایجاد فضای معنوی و ارتباط با پروردگار هستی از بخش هایی تحت عنوان مناجات استفاده شده است.
 - ۶- هم چنین جهت ارزیابی مرحله ای در پایان هر چند درس و با هدف مشورت گروه دانش آموزان جهت تقویت روحیه کار گروهی از هر درس سؤالی در یک جدول مطرح گردیده است.
 - ۷- با توجه به تفاوت شرایط فرهنگی، اجتماعی و جغرافیایی دانش آموزان در پایان هر درس بخشی تحت عنوان فعالیت پیشنهادی معلم در نظر گرفته شده که معلم می تواند با توجه به این شرایط هر نوع فعالیتی را که مناسب می داند طراحی کند.
 - ۸- در این کتاب به مفاهیم درس های دیگر مانند علوم، فارسی، اجتماعی و هنر نیز توجه شده و ارتباط افقی آن با سایر دروس حفظ گردیده است. هم چنین مفاهیم ارائه شده در امتداد آموزش های دوره راهنمایی تحصیلی پیش حرفه ای بوده است.
- در ساختار کتاب سعی بر آن شده که بعد از هر درس دینی یک درس از قرآن در نظر گرفته شود. در محتوای قرآن از آیه های کوتاه همراه با معنی استفاده شده است. این آیه ها در ارتباط با موضوع درس دینی بوده و دانش آموزان علاوه بر خواندن آیه ها، به معنی و مفهوم آن نیز توجه می کنند و به ارتباط موضوعات دینی با آیه های قرآن پی می برند.

نکاتی در مورد روش‌های تدریس

تربیت دینی صرفاً جنبه‌ی انتقالی و یک‌طرفه ندارد. شاید بعضی امور را می‌توان به صورت موعظه به فرد آموخت ولی خیلی چیزها باید از درون آدمی بجوشد و محتوایی که برای دانش‌آموز تدارک دیده می‌شود باید به این جنبه از تربیت توجه کند. بنابراین در طراحی محتوا باید تدابیری اتخاذ کرد که فرصت تحقیق و مطالعه را برای دانش‌آموزان فراهم آورد.

آشنایی و به کارگیری روش‌های مطلوب موجب می‌شود که هدف‌های تعلیم و تربیت با سهولت بیشتر و مدت زمان کوتاه‌تری تحقق یابد.

در انتخاب روش‌ها تأکید بر این است که خود دانش‌آموزان مشارکت فعال داشته باشند و از ارائه‌ی یکنواخت و مستقیم مطالب پرهیز شود با توجه به این که اکثر مطالب کتاب به شیوه‌ی داستانی ارائه شده است لذا می‌توان از کتاب‌های داستانی دیگر نیز در این زمینه استفاده کرد.

داستان‌های دینی و قصه‌های پیامبران در این رابطه بسیار شیرین و جذاب بوده و در آن‌ها نکته‌های بسیار جالب توجهی در زمینه مسائل فردی و اجتماعی وجود دارد. هم‌چنین با استفاده از بحث‌های گروهی در کلاس می‌توان دانش‌آموزان را به تفکر و پاسخ‌گویی درباره‌ی مفاهیم درس تشویق کرد. البته باید نقطه نظرات ارائه شده توسط دانش‌آموزان از طرف معلم هدایت شده و به موضوع قابل بحث ارتباط داده شود. و در پایان جمع‌بندی لازم از موضوع مورد بحث به وسیله‌ی معلم یا حتی خود دانش‌آموزان صورت گیرد. هم‌چنین معلم می‌تواند محتوای برخی از دروس را در پرتو مثال‌هایی ساده و محسوس و ملموس در حد توان فکری فراگیران برای آنان بازگو کند. مثال‌های قرآن در این زمینه می‌تواند الهام‌بخش معلم در بهره‌گیری صحیح از این شیوه باشد.

به طور کلی در آموزش مفاهیم دینی وظیفه‌ی خطیر مربیان و اولیاست که با روش‌های مناسب در سطح درک و فهم دانش‌آموزان آن‌ها را با مفاهیم و مضامین دینی آشنا سازند.

ارزشیابی

توانایی دانش‌آموزان و میزان دست‌یابی آن‌ها به اهداف موردنظر، باید پیوسته ارزشیابی شود. ارزشیابی به دو صورت مستمر و پایانی صورت می‌گیرد و نمره‌ی نهایی میانگین حاصل از نمرات مستمر و پایانی خواهد بود.

در قسمت تمرین‌ها، ارزشیابی از فعالیت‌های پاسخ دهید و کامل کردن عبارت‌ها به صورت ارزشیابی مستمر و پایانی است ولی ارزشیابی از تمرین‌های جستجو در درس، با راهنمایی معلم، جداول، فعالیت ویژه (برای دانش‌آموزان توانمند) و فعالیت‌های پیشنهادی معلم فقط به صورت مستمر خواهد بود و عناوینی مانند: سخنی از...، با هم دعا کنیم، اشعار و مناجات مورد ارزشیابی قرار نمی‌گیرد.

لازم به ذکر است همکاران گرامی جهت ارزشیابی ۱۵ نمره برای دروس دینی (به صورت کتبی) و ۵ نمره برای دروس قرآنی (شفاهی) در نظر بگیرند.

برای ارزشیابی دروس قرآنی، قسمت تمرین‌ها به صورت مستمر مورد ارزشیابی قرار می‌گیرد ولی خواندن آیه‌های قرآن در قسمت جستجو در آیات قرآنی، به دو صورت مستمر و پایانی ارزشیابی می‌گردد.

فهرست مطالب

۲	خدایا
۴	درس اوّل : خدای بی همتا
۱۰	درس دوم : جست و جو در آیات قرآنی
۱۲	درس سوم : روز جدایی
۱۸	درس چهارم : جست و جو در آیات قرآنی
۲۰	درس پنجم : حضرت عیسی (ع)
۲۶	درس ششم : جست و جو در آیات قرآنی
۲۸	درس هفتم : او می آید
۳۶	درس هشتم : ولی فقیه (جانشینان امام زمان (عج))
۴۲	درس نهم : جست و جو در آیات قرآنی

۴۴	❖ با مشورت هم جدول حل کنیم.
۴۶	درس دهم : نماز با شکوه جمعه
۵۲	درس یازدهم : جست و جو در آیات قرآنی
۵۴	درس دوازدهم : خانه ی خدا
۶۰	درس سیزدهم : جست و جو در آیات قرآنی
۶۲	درس چهاردهم : چگونه با دیگران رفتار کنیم؟
۶۸	درس پانزدهم : جست و جو در آیات قرآنی
۷۰	درس شانزدهم : دوری از گناهان
۷۶	درس هفدهم : جست و جو در آیات قرآنی
۷۸	❖ با مشورت هم جدول حل کنیم.
۸۰	❖ مناجات

خدایا

ای خدای مهربان تو را سپاس می‌گویم از این که بار دیگر به من لطف نمودی
تا سال تحصیلی جدید را با یاری تو آغاز کنم. از تو می‌خواهم که مرا یاری کنی تا با
موفقیت آن را به پایان برسانم و گفتار و رفتارم آن گونه باشد که مورد رضای توست.
آمین یا رب العالمین

درس اول خدای بی همتا

خدایا، هر صبح که چشم‌های خود را باز می‌کنم و به آسمان و ابرهای آن نگاه می‌کنم، هنگامی که پرندگان را می‌بینم که بر روی شاخه‌های درختان آواز می‌خوانند و همه‌جا را از صدای دلنشین خود پر می‌کنند، زمانی که دست‌های خود را در آب رودخانه فرو می‌برم و از خنکی آن احساس لذت می‌کنم، و یا وقتی گل‌های زیبا را می‌بینم و عطر آن‌ها را حس می‌کنم همه‌ی این‌ها در من این احساس را به وجود می‌آورند که تنها تو می‌توانی آفریننده‌ی این همه زیبایی باشی، تویی که یگانه^۱ و بی‌همتایی^۲ و همه‌ی پیامبران از حضرت آدم(ع) تا حضرت محمد(ص) مردم را به توحید و یگانه‌پرستی دعوت کرده‌اند و به راستی که پرستش مخصوص خداوند یگانه و بی‌همتا^۳ست، خداوندی که نه زاده شده^۳ و نه فرزندی دارد، او شریکی ندارد و از هر کس و هر چیزی بی‌نیاز است.

خداوندا، تو بزرگ‌تر از آن هستی که بتوان تو را با چیزی مقایسه کرد، پس تنها تو را می‌پرستیم و از تو یاری می‌خواهیم.

۱- یگانه : یکتا بودن

۲- بی‌همتا : بی‌مانند

۳- زاده شده : متولد شده

سخنی از حضرت علی (ع)

«ستایش مخصوص خدایی است که یگانه است.»

پاسخ دهید

– مهم ترین برنامه ی دعوت همه ی پیامبران چیست؟

کامل کردن عبارت ها

پرسش مخصوص خداوند یگانه و است.

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱
۲
۳
۴

جمله را آن طور که می خواهی ادامه بده.

..... من خدایی را می پرستم که
.....

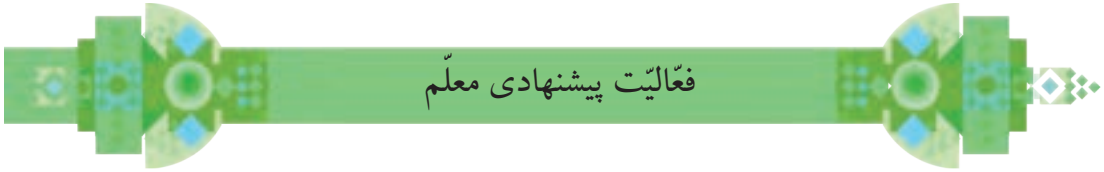
با راهنمایی معلّم در کلاس با دوستان گفت و گو کن.

سوره ی توحید را در کلاس بخوانید و در مورد معنی آن با یکدیگر گفت و گو کنید.

با راهنمایی معلّم در کلاس انجام بده.

چند نمونه از صفات خداوند در جدول زیر بیان شده است به کمک معلّم هر یک از صفات را در جمله ای توضیح دهید.

صفات خداوند	توضیحات
دانا
بی همتا
قادر و توانا
بخشنده
بی نیاز

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

بگو خداوند یکی است

سوره‌ی توحید – آیه‌ی ۱

وَاللَّهُ كُفُّوا إِلَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ...

و خدای شما خداوند یگانه است، خدایی جز خداوند بخشنده‌ی مهربان وجود ندارد

سوره‌ی بقره – آیه‌ی ۱۶۳

... قُلْ لِلَّهِ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ.

... بگو خداوند آفریننده‌ی همه چیز است و او یگانه‌ی پیروز است.

سوره‌ی رعد – آیه‌ی ۱۶

تمرین ۲ :

کلمه‌های زیر را بخوانید.

ا	ك	هـ	كُم	اِلَهُكُمْ
خا	لِ	ق		خَالِقُ
هـ	وَاللّٰه	ك	هـ	هُوَ اللّٰهُ

تمرین ۲ :

با توجه به معنی آیات، کدام آیه بیانگر صفت یگانگی خداوند است؟ با علامت ✓ مشخص کنید.

وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ...

و همه‌ی نعمت‌ها را خداوند به شما داده است. . . .

سوره‌ی نحل – آیه‌ی ۵۳

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ.

بگو خداوند یکی است.

سوره‌ی توحید – آیه‌ی ۱

درس سوم روز جدایی

خدای مهربان در قرآن کریم از آفرینش زمین و آسمان، جهان و انسان، شب و روز، باران و گیاهان و ... یاد می‌کند. تمام این پدیده‌ها با هدف آفریده شده‌اند. به طوری که خداوند در قرآن می‌فرماید: کار ما در آفرینش جهان و انسان بی‌هدف و بی‌حساب نیست. روز قیامت^۱ و حساب در پیش است و آن روزی است که خیلی دقیق به کارهایی که مردم در این دنیا انجام داده‌اند رسیدگی می‌شود.

در آن روز درباره‌ی کارهایی که انجام داده‌ایم از ما سؤال می‌شود مانند این که:

عمرت را در چه راهی گذراندی؟

اموال^۲ را از چه راهی به دست آوردی و در چه راهی صرف کردی؟

هم‌چنین از دوستی پیامبر خدا و اهل بیت او نیز سؤال می‌شود و

ما در چنین روزی در برابر خداوند مسئول و پاسخ‌گوی کارهایمان خواهیم بود. پیامبر (ص) فرموده: اولین چیزی که در قیامت به حساب آن رسیدگی می‌شود نماز است. و زیباترین چیزی که انسان با خود به آن دنیا می‌برد اخلاق خوب است. پس بهتر است قبل از این که در قیامت مورد سؤال قرار گیریم خودمان به نتیجه‌ی کارهای خود در این دنیا توجه داشته باشیم. روز قیامت روزی جدایی است، یعنی روزی که نیکوکاران از بدکاران جدا می‌شوند. در آن روز پس از حسابرسی، انسان به یکی از این دو منزل می‌رود انسان‌های خدایست و نیکوکار به بهشت می‌روند جایی که در آن باغ‌هایی زیبا همراه با میوه‌های رنگارنگ و رودهای پرآب وجود دارد. در آن جا هیچ بدی و غم و ناراحتی نیست و همه از بهترین نعمت‌های خداوند استفاده می‌کنند و این پاداش بزرگی برای نیکوکاران است. در آن روز بدکاران هم به نتیجه‌ی کارهای بد خود می‌رسند. آیا شما دوست دارید در روز قیامت به بهشت بروید؟ برای رسیدن به بهشت چه کارهایی را می‌توانیم انجام دهیم؟

۱- قیامت: روزی که خداوند انسان‌ها را زنده می‌کند تا به کارهای آن‌ها رسیدگی شود.

۲- اموال: مال و دارایی‌ها

سخنی از پیامبر (ص)

«در قیامت فقط اعمال خوب و بد انسان به همراه اوست.»

پاسخ دهید

- ۱- روز قیامت و حساب چه روزی است؟
- ۲- در روز قیامت چه سؤال‌هایی از انسان می‌شود؟ دو مورد را بنویسید.
- ۳- منظور از این که روز قیامت روز جدایی است یعنی چه؟

کامل کردن عبارت‌ها

- ۱- اولین چیزی که در قیامت به حساب آن رسیدگی می‌شود است.
- ۲- زیباترین چیزی که انسان با خود به آن دنیا می‌برد است.
- ۳- در روز قیامت در برابر خداوند مسئول و پاسخ‌گوی خواهیم بود.

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱
۲
۳
۴

جمله ها را آن طور که می خواهی ادامه بده.

- ۱- دوست دارم به بهشت بروم چون
-
- ۲- وقتی به بهشت می روم که
-

با راهنمایی معلّم در کلاس با دوستان گفت و گو کن.

اگر در جهان آخرت به حساب کارهای ما رسیدگی نمی شد چه اتفاقی می افتاد؟

جدول

با توجه به عنوان هر قسمت جدول زیر را کامل کن.

کارهایی که انسان را در جهان آخرت پشیمان و شرمنده می کند	کارهایی که انسان را در جهان آخرت سربلند می کند
۱-	۱-
۲-	۲-
۳-	۳-

This image shows a full page of handwriting practice paper. It features ten rows of horizontal dotted lines, each row consisting of three dots spaced evenly across the width of the page. The lines are designed to help children learn letter formation and alignment. There is no text or other markings on the page.

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

... فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ...

... پس خداوند در روز قیامت در بین شما داوری می‌کند ...

سوره نساء - آیه ۱۴۱

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ.

پس هر کس به اندازه‌ی ذره‌ای خوبی کند آن را (در روز قیامت) می‌بیند.

سوره زلزله - آیه ۷

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ...

و امروز (قیامت) هر کس به موجب آن‌چه که انجام داد مجازات می‌شود ...

سوره غافر - آیه ۱۷

تمرین ۱ :

کلمه‌های زیر را بخوانید.

بَيْنَكُمْ	كُم	نَ	بِيْ
مِثْقَالَ	لَ	قَا	مِثْ
كَسَبَتْ	بَثْ	سَ	كَ

تمرین ۲ :

با توجه به معنی آیات، کدام آیه بیانگر روز حسابرسی است؟ با علامت ✓ مشخص کنید.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ...

به درستی که ما قرآن را در شب قدر نازل کردیم.

سوره‌ی قدر — آیه‌ی ۱

... فَالَهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ...

... پس خداوند در روز قیامت در بین شما داوری می‌کند

سوره‌ی نساء — آیه‌ی ۱۴۱

حضرت عیسی (ع)

حضرت عیسی (ع) یکی از پیامبران بزرگ خداوند است. او در کنار مادرش (حضرت مریم) زندگی کرد و کم کم بزرگ شد تا این که خداوند به او فرمان داد تا به شهرها و روستاهای مختلف برود و مردم را به دین خدا دعوت کند. حضرت عیسی (ع) شهر به شهر می‌رفت و از خدای یگانه حرف می‌زد و مردم را سفارش می‌کرد که خدا را عبادت کنند، به یکدیگر کمک کنند و با هم مهربان باشند.

اما بیش تر مردم حرف‌های او را باور نکردند. آن‌ها قبول نداشتند که او پیامبر خداست گاهی به او می‌گفتند اگر راست می‌گویی و پیامبر خدا هستی از خودت معجزه^۱ نشان بده. خداوند هم قدرتی به حضرت عیسی (ع) داد تا بیماران را شفا^۲ دهد. به طوری که هر کس بیماری سختی داشت، پیش حضرت عیسی (ع) می‌رفت و او با قدرتی که خدا به او داده بود آن بیمار را شفا می‌داد.

بعضی از مردم با دیدن این معجزه‌ها به او ایمان می‌آوردند و حرف‌های او را می‌پذیرفتند. دشمنان که دیدند پیروان حضرت عیسی (ع) روز به روز بیش تر می‌شود ترسیدند و برای این که حضرت عیسی (ع) را از بین ببرند، پیش پادشاه آن زمان رفتند و به او گفتند که عیسی می‌خواهد حکومت تو را نابود کند. وجود او برای حکومت خطرناک است. پادشاه هم حرف آن‌ها را پذیرفت و مأموران^۳ش را فرستاد تا حضرت عیسی (ع) را دستگیر کنند. وقتی عیسی این خبر را شنید در باغی پنهان شد.

مأموران همه جا به دنبال او بودند تا این که یکی از یاران حضرت عیسی (ع) فریب خورد و جای حضرت عیسی (ع) را به مأموران نشان داده. او مأموران را به باغ برد و خودش توی اتاقی رفت که حضرت عیسی (ع) در آن پنهان بود تا او را بیرون بیاورد. اما خداوند حضرت عیسی (ع) را دوست داشت و همان لحظه او را به آسمان برد و به جایش مرد فریب خورده را به شکل حضرت عیسی (ع) در آورد. مأموران هم او را به جای حضرت عیسی گرفتند و به زندان برده و بعد هم او را به صلیب کشیدند. به پیروان حضرت عیسی (ع) مسیحی می‌گویند.

۱- معجزه: کاری که افراد عادی نمی‌توانند انجام دهند.

۲- شفا: درمان، معالجه

سخنی از پیامبر(ص)

«از پیامبر(ص) نقل شده است که یاران حضرت عیسی(ع) از ایشان پرسیدند: با چه کسی هم‌نشینی کنیم؟ حضرت عیسی(ع) فرمود با کسی بنشینید که دیدن او خدا را به یاد شما آورد، سخن او آگاهی شما را زیاد کند و کارهای او شما را به آخرت علاقه‌مند کند.»

پاسخ دهید

- ۱- به پیروان حضرت عیسی(ع) چه می‌گویند؟
- ۲- حضرت عیسی(ع) مردم را به چه چیزهایی سفارش می‌کرد؟

کامل کردن عبارت‌ها

— خداوند قدرتی به حضرت عیسی(ع) داد تا بیماران را

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱
۲
۳
۴

جمله را آن طور که می خواهی ادامه بده.

ما مسلمانان به حضرت عیسی (ع) و پیروان او احترام می گذاریم زیرا

با راهنمایی معلّم در کلاس با دوستانت گفت و گو کن.

حضرت مریم و حضرت عیسی (ع) چگونه انسان هایی بودند؟

جدول

به پیروان هر یک از پیامبران زیر چه می گویند. مورد صحیح را انتخاب کرده علامت بزنید.

به پیروان حضرت محمد (ص) می گویند.	مسلمان	مسیحی
	☐	☐
به پیروان حضرت عیسی (ع) می گویند.	یهودی	مسیحی
	☐	☐
به پیروان حضرت موسی (ع) می گویند.	مسلمان	یهودی
	☐	☐

برای خواندن

پیامبران اولوالعزم برای هدایت و راهنمایی مردم به راه راست دارای کتاب آسمانی بودند. کتاب مقدس مسیحیان، انجیل؛ کتاب مقدس یهودیان، تورات؛ و کتاب مقدس ما مسلمانان قرآن کریم است که کامل ترین کتاب آسمانی است.

فعّالیت ویژه

در مورد معجزه های هر یک از پیامبران اولوالعزم چه می دانید؟ با کمک بزرگ ترها مطالبی را تهیه کرده و در کلاس برای دوستانتان بخوانید.

پیشهادی معلم

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

... وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ ...

... و به حضرت عیسی پسر مریم معجزات آشکار دادیم.

سوره‌ی بقره - آیه‌ی ۲۵۳

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي
رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ ...

و هنگامی که حضرت عیسی پسر مریم فرمود ای قوم بنی اسرائیل من فرستاده خدا
به سوی شما هستم.

سوره‌ی صف - آیه‌ی ۶

... إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ ...

... جز این نیست که حضرت عیسی مسیح پسر مریم، فرستاده‌ی خداست. ...

سوره‌ی نساء - آیه‌ی ۱۷۱

تمرین ۱ :

کلمه‌های زیر را بخوانید.

اَ	تَی	نَا	اَتَیْنَا
اِ	لَی	کُمْ	اِلَیْکُمْ
اِسْ	رَا	نَی	اِسْرَائِیْلَ
بَی	ی	نَا	بَیِّنَاتِ

تمرین ۲ :

با توجه به معنی آیات، کدام آیه بیانگر پیامبری حضرت عیسی (ع) است؟ با علامت ✓ مشخص کنید.

یَوْمَ یَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِیْنَ...

روز (قیامت) مردم در برابر پروردگار جهانیان به پا می‌خیزند.

سوره‌ی مطففین - آیه‌ی ۶

... اِنَّ الْمَسِیْحَ عِیْسَى ابْنَ مَرْیَمَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ...

... جز این نیست که حضرت عیسی مسیح پسر مریم، فرستاده‌ی خداست. ...

سوره‌ی نساء - آیه‌ی ۱۷۱

درس هفتم

او می آید

آن شب آسمان زیبا بود، زیباتر از شب‌های دیگر، شهر حال و هوای دیگری داشت. نور چراغ‌های رنگارنگ به شهر زیبایی خاصی داده بود. توانستم در خانه بمانم. پای پیاده از کوچه‌ها گزاشتم و مشغول تماشای شادی و شوق مردم بودم. همه جا شیرینی بود و شربت، همه جا نور بود و دعا.

آن شب، شب نیمه‌ی شعبان بود. شبی که آسمان و زمین شاهد به دنیا آمدن کسی بود که روزی جهان را از تمام بدی‌ها و ستم‌ها پاک خواهد کرد.

آری تولد آخرین امام، امام مهدی (عج) بود. او که با به دنیا آمدنش نور امید را در قلب پدر بزرگوارش امام حسن عسکری (ع) و همه‌ی دوستدارانش روشن کرد. با خود فکر کردم که او چه وقت خواهد آمد؟ حالا که سال‌هاست به فرمان خدا غیبت^۱ کوتاه مدت (غیبت صغری) ایشان تمام شده و غیبت طولانی مدت (غیبت کبری) شروع شده است. امام زمان (عج) چه احساسی دارد؟ حتماً ایشان هم در انتظار فرمان خداوند است تا از این غیبت بیرون بیاید و چشم همه‌ی جهانیان با آمدنش روشن شود و با نابود کردن همه‌ی ظالمان به تمام سختی‌های مظلومان و ستم‌دیدگان پایان دهد.

خداوندا، آن روز چه روز بزرگی خواهد بود. روز پیروزی حق علیه باطل. روز شکفته شدن گل‌های شادی بر روی لب‌های دوستداران امام زمان (عج). حتماً آن روز هم زیبا خواهد بود. زیباتر از روزهای دیگر.

خداوندا از تو می‌خواهم ما را یاری کنی تا بتوانیم از پیروان واقعی آن حضرت باشیم تا دل ایشان از ما شاد گردد و با انجام دادن کارهای خوب خود را برای ظهور امام زمان (عج) آماده کنیم.

هر روز صبح که از خواب بیدار می‌شوم برای زودتر آمدنش دعای فرج را می‌خوانم.

۱- غیبت: پنهان شدن، غایب شدن

بَا هَمْ دَعَا كَنِيم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ كُنْ لَوَلِيَّكَ الْحُجَّةِ بْنِ الْحَسَنِ

صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ اٰبَائِهِ

فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ

وَلِيًّا وَحَافِظًا وَقَائِدًا وَنَاصِرًا

وَدَلِيًّا وَعَيْنًا حَتَّى تُسْكِنَهُ اَرْضَكَ طَوْعًا

وَتُمَتِّعَهُ فِيْهَا طَوِيلًا

بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ

سخنی از پیامبر (ص)

«بهترین اعمال امت من انتظار ظهور (امام زمان عج) است.»

پاسخ دهید

– امام زمان (عج) چند نوع غیبت دارد؟ آن‌ها را نام ببرید.

کامل کردن عبارت‌ها

- ۱– امام زمان (عج) با نابود کردن همه‌ی ظالمان به تمام سختی‌های پایان می‌دهد.
- ۲– ما باید با انجام دادن خود را برای ظهور امام زمان (عج) آماده کنیم.

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱
۲
۳
۴

جمله را آن طور که می خواهی ادامه بده.

ما وظیفه داریم در زمان غیبت امام زمان (عج)

.....

.....

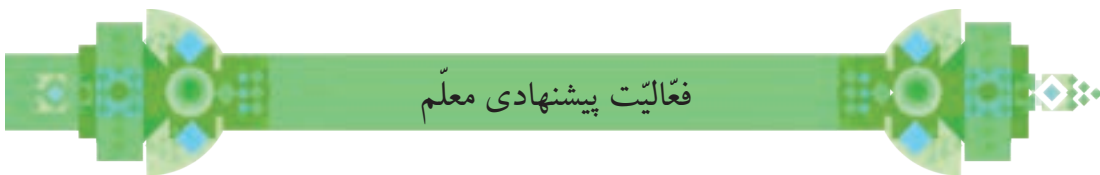
.....

با راهنمایی معلّم در کلاس با دوستان گفت و گو کن.

برای بهتر برگزار شدن جشن های نیمه ی شعبان چه پیشنهادی داری؟

فَعَالِيَت ویژه

ما برای ظهور زودتر امام زمان (عج) چه کارهایی می توانیم انجام دهیم؟ چند مورد را بنویس و در کلاس برای دوستان بخوان.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

دین مقدّس اسلام دین کاملی است که به همه‌ی موارد زندگی انسان توجّه کرده و برای آن‌ها برنامه داده است. قوانین اسلام برای سعادت و رفاه^۱ جامعه است و اجرای قوانین آن نیاز به حکومت اسلامی دارد تا این قوانین را به کار برده و در میان مردم امنیّت را برقرار سازد. در کشور اسلامی حکومت باید براساس قوانین اسلام باشد و رهبری آن را انسانی دین‌دار و پرهیزگار بر عهده گیرد.

در زمان پیامبر(ص)، رهبری جامعه‌ی اسلامی به عهده‌ی خود ایشان بود که از طرف خدا برگزیده شده بود. بعد از رحلت پیامبر(ص) به ترتیب، امامان رهبری جامعه‌ی اسلامی را بر عهده گرفتند تا نوبت به امام دوازدهم رسید که هم اکنون زنده است و در حال غیبت به سر می‌برد. در زمان غیبت امام زمان (عج) رهبری جامعه‌ی اسلامی بر عهده‌ی ولی فقیه است.

ولی فقیه کسی است که عادل، با تقوا، شجاع، مدیر و آگاه به مسایل روز بوده و مردم رهبری و ولایت^۲ او را پذیرفته باشند.

چنین فردی که نایب^۳ امام زمان (عج) است وظیفه دارد که احکام و قوانین دین اسلام را بیان کند و با رهبری خود جامعه‌ی اسلامی را اداره نماید. وظیفه‌ی ما مسلمانان است که در زمان غیبت امام مهدی (عج) از دستورات ولی فقیه پیروی کنیم و شرایط را برای ظهور امام زمان (عج) آماده سازیم.

۱- رفاه: آسایش، راحتی

۲- ولایت: رهبری، سرپرستی

۳- نایب: جانشین

سخنی از حضرت مهدی (عج)

«برای اتفاقاتی که در آینده پیش می‌آید به راویان حدیث (فقها و مراجع تقلید) مراجعه کنید...»

پاسخ دهید

- ۱- ولیّ فقیه چه کسی است؟
- ۲- وظیفه‌ی ما مسلمانان در زمان غیبت امام زمان (عج) چیست؟

کامل کردن عبارت‌ها

- ۱- بعد از رحلت پیامبر (ص) رهبری جامعه‌ی اسلامی را برعهده گرفتند.
- ۲- در زمان غیبت امام زمان (عج) رهبری جامعه اسلامی برعهده‌ی است.

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱
۲
۳
۴

جمله را آن طور که می خواهی ادامه بده.

وقتی در زمینه ی مسائل دینی سؤالی دارم به

.....

.....

.....

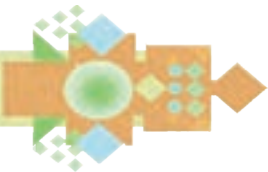
با راهنمایی معلّم در کلاس با دوستان گفت و گو کن.

در زمان حاضر ولیّ فقیه ما چه کسی است؟ وظیفه ی ما در مورد ایشان چیست؟
درباره ی آن با دوستان گفت و گو کنید.

با راهنمایی معلّم در کلاس انجام بده.

درباره‌ی زندگی امام خمینی (ره) با کمک بزرگ‌ترها مطالبی را تهیه کرده و در کلاس بخوانید.

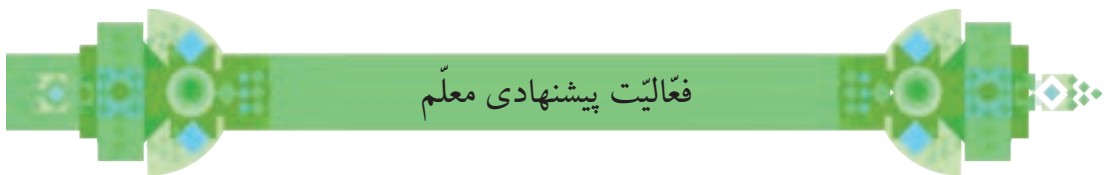
برای خواندن

انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (ره) به پیروزی رسید. امام خمینی یکی از مراجع بزرگ تقلید و ولیّ فقیه مسلمانان بود. ایشان بیش‌تر مدّت زندگی خود را با حکومت‌های ستمگر مبارزه می‌کرد و همیشه مردم را به پیروی از دستورات اسلامی فرا می‌خواند. او مردی عالم بود که سال‌های زیادی از عمر خود را در راه تعلیم و تربیت صرف کرد و کتاب‌های زیادی نوشت که یکی از کتاب‌های ایشان «مجموعه‌ای از درس‌های ولایت فقیه» است.

فعّالیت ویژه

در مورد معنی ولایت فقیه تحقیق کرده و مطالبی را نوشته و در کلاس برای دوستانتان بخوانید.

[illegible]

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ...

بقیه الله (امام زمان) برای شما بهتر است اگر مومن باشید

سوره ی هود - آیه ی ۸۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...

ای مومنان از خدا و پیامبر و ولی امر خود اطاعت کنید

سوره ی نساء - آیه ی ۵۹

... وَ جَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا ...

و برخی از مومنان را امامانی قرار دادیم تا به امر ما (مردم را) راهنمایی کنند

سوره ی سجده - آیه ی ۲۴

تمرین ۱:

کلمه‌های زیر را بخوانید.

يَهْدُونَ	نَ	دُو	يَهْ
بَقِيَّتْ	تْ	قِيْ	بَ
أَطِيعُوا	عُوا	طِ	أَ
أَيِّمَةً	مَّةَ	يُمَ	أَ

تمرین ۲:

با توجه به معنی آیات، کدام آیه بیانگر امامت و رهبری است؟ با علامت ✓ مشخص کنید.

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا...

و برخی از مومنان را امامانی قرار دادیم تا به امر ما (مردم را) راهنمایی کنند.

سوره‌ی سجده — آیه‌ی ۲۴

... إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ.

... به درستی که خداوند شنونده‌ی دانا است.

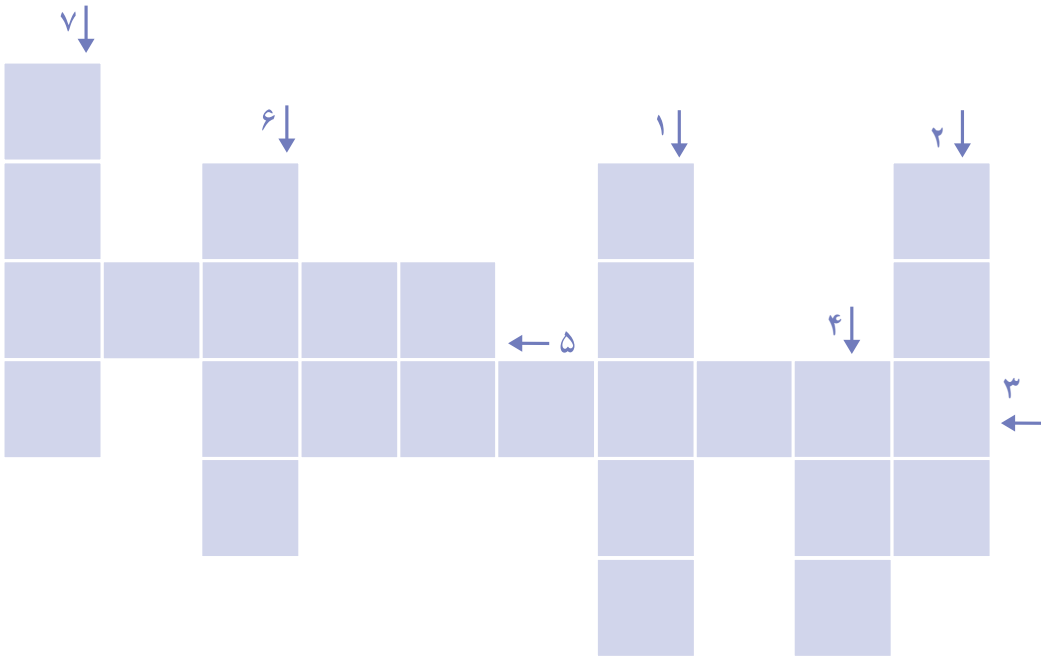
سوره‌ی انفال — آیه‌ی ۱۷

با مشورت هم جدول حل کنیم

- ۱- مهم ترین برنامه ی همه ی پیامبران دعوت مردم به پرستش خدای
است.
- ۲- اولین چیزی که در روز قیامت به حساب آن رسیدگی می شود.
- ۳- زیباترین چیزی که انسان با خود به آن دنیا می برد.
- ۴- معجزه کاری است که پیامبران فقط به امر می توانند انجام
دهند.
- ۵- به پیروان حضرت عیسی (ع) می گویند.
- ۶- امام زمان (عج) هم اکنون زنده است و در به سر می برد.
- ۷- یکی از شرایط ولّی فقیه است.

درس دهم

نماز با شکوه جمعه

روز جمعه برای ما مسلمانان از بهترین روزهای هفته است. در این روز از کارهای روزانه دست می‌کشیم و خود را برای شرکت در نماز جمعه آماده می‌سازیم. غسل می‌کنیم، پاکیزه‌ترین لباس خود را می‌پوشیم، به دعوت پروردگار خود پاسخ می‌دهیم و در نماز جمعه شرکت می‌کنیم. مراسم نماز جمعه با دو خطبه^۱ آغاز می‌شود این دو خطبه را امام جمعه می‌خواند. و در مورد مسایل مختلف جامعه‌ی اسلامی برای مردم صحبت می‌کند. در پایان هر خطبه سوره‌ی کوتاهی از قرآن را می‌خواند و سخن خود را تمام می‌کند. شرکت‌کنندگان در نماز جمعه باید هنگامی که امام جمعه خطبه می‌خواند ساکت و آرام بنشینند و به سخنان او گوش دهند.

نماز جمعه دو رکعت دارد و به جای نماز ظهر خوانده می‌شود. نمازگزاران در صف‌های منظم می‌ایستند و به امام جمعه اقتدا می‌کنند^۲ و نماز می‌خوانند. راستی می‌دانید چرا امام جمعه وقتی که خطبه می‌خواند، می‌ایستد و سلاح^۳ به دست می‌گیرد؟

او با این کار به همه اعلام می‌کند که مسلمانان همیشه برای دفاع از دین خود آماده هستند و اگر دشمنان بخواهند سخن حق را قبول نکنند مسلمانان با آن‌ها مبارزه می‌کنند. پس از پایان مراسم نماز جمعه خود را برای یک هفته‌ی دیگر جهت کار و تلاش و عبادت آماده می‌سازیم.

۱- خطبه : سخنرانی

۲- اقتدا می‌کنند : پیروی می‌کنند

۳- سلاح : اسلحه

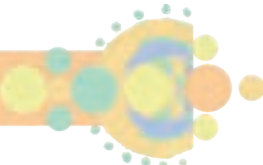

سخنی از امام صادق (ع)

«خوب است برای شرکت در نماز جمعه غسل کنید و بدن و لباس خود را خوشبو کنید و پاکیزه‌ترین لباس‌ها را بپوشید.»

پاسخ دهید

- ۱- نماز جمعه چند خطبه دارد؟ و چه کسی خطبه‌ها را می‌خواند؟
- ۲- چرا وقتی امام جمعه خطبه می‌خواند می‌ایستند و سلاح به دست می‌گیرد؟
- ۳- چگونه برای شرکت در نماز جمعه آماده می‌شویم؟
- ۴- در هنگام شنیدن خطبه‌ها، نمازگزاران باید چگونه باشند؟

کامل کردن عبارت‌ها

- ۱- در روز جمعه خود را برای شرکت در نماز آماده می‌سازیم.
- ۲- در نماز جمعه نمازگزاران در صف‌های منظم می‌ایستند و به اقتدا می‌کنند.
- ۳- نماز جمعه دو رکعت دارد و به جای نماز خوانده می‌شود.

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱
۲
۳
۴

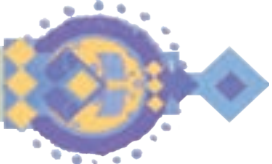
جمله ها را آن طور که می خواهی ادامه بده.

- ۱- من برای شرکت در نماز جمعه
.....
.....
- ۲- هنگامی که در نماز جمعه شرکت می کنم
.....
.....

با راهنمایی معلّم در کلاس با دوستان گفت و گو کن.

شرکت در نمازهای جماعت مانند نماز جمعه چه فایده‌هایی دارد؟

فعّالیت ویژه

با راهنمایی بزرگترها در چند جمله بنویس که در نماز جمعه‌ی این هفته در شهر شما امام جمعه در خطبه‌ی اول و دوم در مورد چه مسایلی صحبت کرده است؟

[illegible]

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

... إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ...

... (ای مومنان) هنگامی که برای شرکت در نماز جمعه دعوت می‌شوید به سوی ذکر خداوند بشتابید

سوره‌ی جمعه — آیه‌ی ۹

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ ...

و هنگامی که نماز (جمعه) تمام شد برای کسب روزی در روی زمین پراکنده شوید

سوره‌ی جمعه — آیه‌ی ۱۰

وَأَنْ أَقِمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوا ...

و این که نماز را به جای آورید و پرهیزگار باشید

سوره‌ی انعام — آیه‌ی ۷۲

تمرین ۱ :

کلمه های زیر را بخوانید.

قُضِيَتْ	ت	يَ	ضَ	قُ
وَابْتَغُوا	عُوا	تَ	وَاثَ	
وَاتَّقُوهُ	هَ	قُو	تَ	وَاثَ

تمرین ۲ :

با توجه به معنی آیات، کدام آیه بیانگر شرکت در نماز جمعه است؟ با علامت ✓ مشخص کنید.

إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ...

(ای مومنان) هنگامی که برای شرکت در نماز جمعه دعوت می شوید به سوی ذکر خداوند بشتابید. . . .

سوره ی جمعه — آیه ی ۹

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ...

به درستی که پروردگار شما خدایی است که آسمان ها و زمین را آفرید

سوره ی اعراف — آیه ی ۵۴

چه قدر با شکوه و زیباست زمانی که مسلمانان در صف‌های منظم دور خانه‌ی خدا می‌گردند و نماز می‌خوانند و قدرت اسلام را به نمایش می‌گذارند به طوری که دشمنان اسلام با دیدن چنین اتّحادی^۱ هراسان می‌شوند^۲. این مراسم زیبا همه ساله در ایّام حج با حضور صدها هزار مسلمان در شهر مکه برگزار می‌شود. آنان دعوت پروردگار خود را پاسخ می‌دهند و به سوی خانه‌ی خدا می‌روند تا در این مراسم باشکوه شرکت کنند و ایمان و قدرت و اتّحاد خود را به نمایش بگذارند.

در طول ایّام حج مسلمانان می‌توانند با یکدیگر آشنا شوند، با هم گفت‌وگو کنند، دوستان و دشمنان جامعه اسلامی را بهتر بشناسند تا بتوانند با اتّحاد یکدیگر دشمنان دین را نابود کنند. در اعمال حج علاوه بر وحدت و یگانگی، دعا و توجّه به خداوند، یاد آخرت، فداکاری و گذشت، پاکی و آزادگی، دوری از خودخواهی و ... نیز مورد توجّه می‌باشد.

پس بر هر مسلمانی که توانایی مالی و جسمی دارد واجب است در طول عمر خود حداقل یک مرتبه عبادت حج را انجام دهد.

۱- اتّحاد : با هم یکی شدن

۲- هراسان می‌شوند : می‌ترسند.

سخنی از پیامبر (ص)

«هر کس دوست دارد خیر دنیا و آخرت قسمت او شود به حج برود.»

پاسخ دهید

- ۱- دو مورد از فواید شرکت در مراسم حج را بیان کنید.
- ۲- حج بر چه کسانی واجب می شود؟

کامل کردن عبارت ها

- ۱- مراسم حج همه ساله با حضور صدها هزار مسلمان در شهر برگزار می شود.
- ۲- دشمنان اسلام با دیدن چنین اتحادی می شوند.

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱
۲
۳
۴

جمله ها را آن طور که می خواهی ادامه بده.

- ۱- دعا می کنم مسلمانان در همه جای دنیا با هم
.....
.....
- ۲- شرکت در مراسم حج آرزوی
.....
.....

با راهنمایی معلّم در کلاس با دوستان گفت و گو کن.

عید قربان چه روزی است و چرا مسلمان این روز را جشن می گیرند؟

برای خواندن

کعبه مقدّس ترین مکان برای مسلمانان است که خداوند به پیامبرش حضرت ابراهیم(ع) فرمان داد تا آن را در سرزمین مکه بنا کند تا محلی برای عبادت تمامی مسلمانان جهان باشد.

فَعَالِيَت ویژه

در مورد مراسم حج تحقیق کن و چند مورد از اعمالی که در این مراسم انجام می دهند را بنویس و در کلاس برای دوستان بخوان.

فَعَالِيَت پيشنه‌ادی معلّم

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ ...

همانا اولین خانه‌ای که برای (عبادت) مردم بنا شد همان خانه‌ای است که در مکه قرار دارد. . . .

سوره‌ی آل عمران — آیه‌ی ۹۶

... وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ...

... و مردمی که توانایی دارند برای رضای خدا خانه‌ی (کعبه) را زیارت کنند

سوره‌ی آل عمران — آیه‌ی ۹۷

... وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ.

... و باید (مردم) بر دور خانه‌ی کهن (کعبه) طواف کنند.

سوره‌ی حج — آیه‌ی ۲۹

تمرین ۱ :

کلمه‌های زیر را بخوانید.

بِ	بَكَ	كَ	هَ	بِكَهَّ	
مَ	نِ	تَ	طَا	عَ	مَنِ اسْتَطَاعَ
وَ	يَطُ	طَوُ	وَ	فُوا	وَالْيَطَّوَّفُوا

تمرین ۲ :

با توجه به معنی آیات، کدام آیه بیانگر عبادت خانه‌ی خدا است؟ با علامت ✓ مشخص کنید.

... وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ.

... و باید (مردم) بر دور خانه‌ی کهن (کعبه) طواف کنند.

سوره‌ی حج - آیه‌ی ۲۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا.

ای مومنان خدا را فراوان یاد کنید.

سوره‌ی احزاب - آیه‌ی ۴۵

چگونه با دیگران رفتار کنیم؟

آیا تا به حال به رفتار و برخوردهای اطرافیان و دوستان خود فکر کرده‌اید؟ وقتی در جمع دوستان خود هستید اگر کسی شما را مسخره کند چه احساسی پیدا می‌کنید؟ وقتی کسی به شما بی‌احترامی و شوخی‌های نابجا کند در مورد او چه فکر می‌کنید؟

بعضی رفتارها باعث می‌شود که ما بتوانیم خوب با دیگران ارتباط برقرار کنیم پس بهتر است با کارهایی که به ما کمک می‌کنند تا با دیگران معاشرت^۱ صحیح داشته باشیم آشنا شویم.

یک فرد مسلمان همیشه سعی می‌کند :

- خوش اخلاق و مهربان باشد.
- ظاهری آراسته و تمیز داشته باشد.
- در سختی‌ها یار دوستانش باشد.
- امانت‌دار و رازدار باشد.
- هر چیزی را که برای خود می‌پسندد برای دیگران هم بپسندد.
- اگر کسی کار ناپسندی کرد او را آگاه کند.
- هنگام ورود به جایی و یا دیدن فرد آشنایی سلام کند و سلام دیگران را بی‌جواب نگذارد.

- به هنگام سخن گفتن دیگران، صحبت آنان را قطع نکند.

- بد زبان نباشد و از فحش و ناسزاگویی دوری کند.

دین اسلام در مورد نحوه‌ی برخورد و معاشرت با دیگران سفارش‌های زیادی کرده است و در این مورد رفتار حضرت محمد(ص) و دیگر بزرگان دین می‌تواند الگوی^۲ خوبی برای همه‌ی ما باشد.

حال شما چه کارهای دیگری را می‌توانید انجام دهید تا به شما در برخورد صحیح با دیگران کمک کند؟

۱- معاشرت : با هم زندگی کردن

۲- الگو : نمونه

سخنی از پیامبر (ص)

«سلام کردن و خوش زبانی موجب آمرزش می‌شود.»

پاسخ دهید

- ۱- چهار مورد از معاشرت صحیح و برخورد مناسب با دیگران را بیان کنید.
- ۲- در نحوه‌ی برخورد و معاشرت درست با دیگران چه کسانی می‌توانند الگوی خوبی برای ما باشند؟

کامل کردن عبارت‌ها

- ۱- به هنگام سخن گفتن دیگران صحبت آنان را
- ۲- بد زبان نباشید و از و ناسزاگویی دوری کنید.

جست و جو در درس

شماره	پیام‌های اصلی درس
۱
۲
۳
۴

جمله‌ها را این طور که می‌خواهی ادامه بده.

۱- من راز دوست خود را
.....

۲- وقتی برای دوستم مشکلی پیش می‌آید
.....

با راهنمایی معلّم در کلاس با دوستان گفت و گو کن.

اگر کسی رفتار نامناسبی با شما داشته باشد چه احساسی پیدا می کنید و چگونه با او برخورد می کنید؟

با راهنمایی معلّم انجام بده

چند نمونه از رفتارها و برخوردهای مناسب و نامناسب با دیگران را در جدول زیر فهرست کن.

رفتارها و برخوردهای نامناسب	رفتارها و برخوردهای مناسب
.....
.....
.....

فعالیت ویژه

پیامبر(ص) برای آراستگی ظاهر به چه چیزهایی توجّه داشتند در این مورد مطالبی را تهیه کرده و در کلاس بخوانید.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

... وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا ...

... و با مردم به نیکی سخن بگوئید ...

سوره بقره - آیه ۸۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ ...

ای مومنان گروهی عده‌ای دیگر را مسخره نکنند ...

سوره حجرات - آیه ۱۱

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ ...

گذشت کن و مردم را به نیکی امر کن ...

سوره اعراف - آیه ۱۹۹

تمرین ۱:

کلمه‌های زیر را بخوانید.

لَا	يَسْ	خَرُ	لَا يَسْخَرُ
قُو	لُوا		قُولُوا
بِالْ	عُرُ	فِ	بِالْعُرْفِ
حُسْ	نَا		حُسْنًا

تمرین ۲:

با توجه به معنی آیات کدام آیه بیانگر رفتار صحیح با دیگران است با علامت ✓ مشخص کنید.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

ستایش مخصوص خدایی است که پروردگار جهانیان است.

سوره‌ی حمد — آیه‌ی ۲

... وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا ...

... و با مردم به نیکی سخن بگویید ...

سوره‌ی بقره — آیه‌ی ۸۳

دوری از گناهان

آن روز وقتی من و پدرم برای خرید لباس وارد فروشگاه شدیم سروصدایی توجه ما را به خود جلب کرد. دو نفر با صدای بلند بگومگو می کردند. یکی از آنها می گفت: «چرا تهمت می زنی؟ من هرگز چنین کاری نکردم.»

در این میان عده‌ای دورشان جمع شده بودند تا آنها را به آرامش دعوت کنند. خیلی کنجکاو شدم تا بدانم بر سر چه چیزی دعوا می کنند. ولی پدرم گفت: «بهتر است برویم و از یک جای دیگر خرید کنیم». در بین راه از پدر پرسیدم مثل این که آن آقا خیلی عصبانی بود. پدر گفت: «از این که به او تهمت زده بودند ناراحت بود. هر چند که کلمه‌ی تهمت بعضی وقت‌ها به گوشم خورده بود ولی درست و حسابی معنی آن را نمی دانستم. بهترین فرصت بود تا در مورد آن از پدر سؤال کنم. وقتی پرسیدم تهمت یعنی چه؟ پدر گفت: «وقتی در مورد کسی حرفی زده شود که واقعیت نداشته باشد به آن تهمت می گویند.» به پدرم گفتم: «پس واقعاً آن مرد حق داشت این طور ناراحت باشد اگر من هم جای او بودم ناراحت می شدم». پدر گفت «برای همین در دین اسلام تهمت یکی از گناهان کبیره^۱ به حساب می آید چون این کار باعث بی آبرو شدن کسی می شود که به او تهمت زده شده است». البته دروغگویی و غیبت هم از گناهان کبیره هستند. وقتی کسی دروغ می گوید باعث می شود که دیگران حتی حرف‌های راست او را باور نکنند و به او اطمینان نداشته باشند. غیبت هم همین طور، وقتی ما پشت سر کسی حرفی می زنیم شاید آن شخص راضی به این کار نباشد حتی اگر آن حرف راست باشد».

وقتی با خود فکر کردم فهمیدم که چرا دین اسلام ما را از چنین کارهایی باز می دارد. چون اگر کسی در مورد من غیبت کند و یا به من دروغ بگوید ناراحت می شوم. پس من هم باید سعی کنم تا با دوری از این کارهای ناپسند هم باعث ناراحتی دیگران نشوم و هم خداوند را از خود راضی و خشنود سازم.

خدایا به من کمک کن تا راه درست را از نادرست تشخیص دهم و بهترین راه را

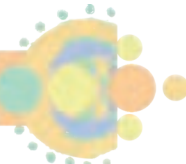
۱- گناهان کبیره: گناهان بزرگ

سخنی از حضرت علی (ع)

انتخاب کنم و برای رسیدن به خشنودی تو تلاش کنم.

پاسخ دهید

«برترین عبادت، پیروز شدن بر عادت‌های ناپسند است.»

۱- تهمت یعنی چه؟

۲- چرا در دین اسلام تهمت یکی از گناهان کبیره است؟

کامل کردن عبارت‌ها

۳- دو مورد از گناهان کبیره را نام ببرید.

- وقتی کسی دروغ می‌گوید باعث می‌شود که دیگران حرف‌های او را باور نکنند.

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱
۲
۳
۴

جمله را آن طور که می خواهی ادامه بده.

- ۱- وقتی کسی دروغ می گوید
.....
- ۲- وقتی کسی پشت سر من حرف می زند
.....

با راهنمایی معلّم در کلاس با دوستان گفت و گو کن.

وقتی در جایی هستیم که پشت سر کسی غیبت می کنند چه باید بکنیم؟

فعّالیت ویژه

به جز مواردی که در درس آمده چند نمونه از کارهای ناپسندی را که در دین اسلام گناه بزرگی به حساب می آید فهرست کنید.

[illegible]

آیات زیر را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

... وَلَا يَعْتَبِ بِغَضُكُم بَغْضًا ...

... و کسی از شما غیبت دیگری را نکند ...

سوره‌ی حجرات – آیه‌ی ۱۲

... إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ .

... به درستی که خداوند انسان دروغگوی ناسپاس را هدایت نمی‌کند.

سوره‌ی زمر – آیه‌ی ۳

... وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ ...

... و هم دیگر را با لقب‌های زشت صدا نکنید ...

سوره‌ی حجرات – آیه‌ی ۱۱

تمرین ۱ :

کلمه‌های زیر را بخوانید.

يَعْبُدُ	تَبُّ	يَعْتَبُ
كَأَنَّ	ذِ	كَاذِبُ
تَنَابَزُوا	بَ	زُوا
بِالْأَلْقَابِ	قَا	بِ

تمرین ۲ :

با توجه به معنی آیات کدام آیه بیانگر دوری از غیبت است؟ با علامت ✓ مشخص کنید.

... وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا ...

... و کسی از شما غیبت دیگری را نکند ...

سوره‌ی حجرات - آیه‌ی ۱۲

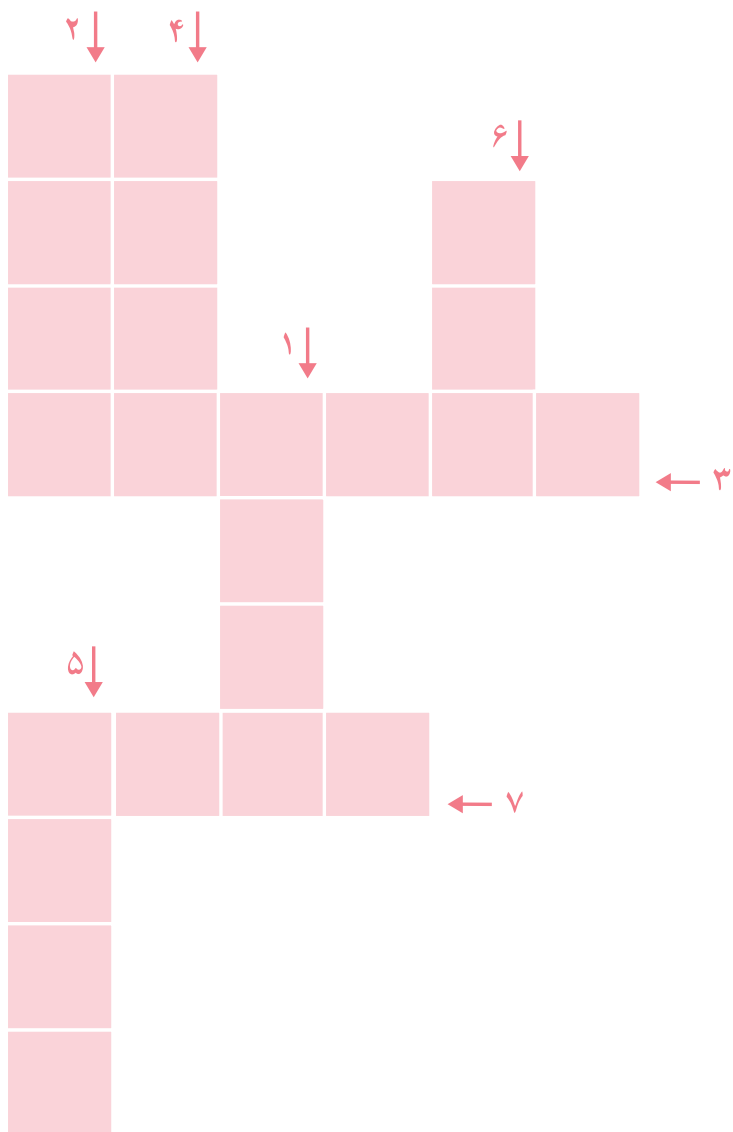
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ.

به درستی که پروردگار تو آفریننده‌ی دانا است.

سوره‌ی حجر - آیه‌ی ۸۶

با مشورت هم جدول حل کنیم

- ۱- وقتی که امام جمعه خطبه می خواند می ایستد و به دست می گیرد.
- ۲- مقدس ترین مکان برای مسلمانان که در مکه قرار دارد.
- ۳- یک مسلمان باید ظاهری و تمیز داشته باشد.
- ۴- پشت سر کسی حرف زدن به طوری آن شخص راضی نباشد.
- ۵- در مورد کسی حرف زده شود که واقعیت نداشته باشد به این عمل چه می گویند.
- ۶- نماز جمعه دو رکعت دارد و به جای نماز خوانده می شود.
- ۷- مهم ترین ویژگی حج و یگانگی مسلمانان است.

مناجات

ای خدای بی‌همتا، تو را سپاس می‌گویم که مرا یاری کردی تا این سال تحصیلی را با موفقیت به پایان برسانم.

ای خدای توانا، از تو می‌خواهم که مرا یاری کنی در این دنیا کارهایی را انجام دهم که مورد رضای تو باشد تا در جهان آخرت بهشت زیبای تو پاداش من شود. ای خداوند مهربان، از تو می‌خواهم که مرا یاری کنی تا به عنوان یک مسلمان به همه‌ی پیامبران الهی احترام بگذارم.

ای خداوند دانا، از تو می‌خواهم که مرا یاری کنی تا از پیروان واقعی امام زمان (عج) باشم و در زمان غیبت ایشان با پیروی از ولیّ فقیه زمان، زمینه را برای ظهور آن امام بزرگوار آماده کنم.

ای خدای بخشنده، از تو می‌خواهم که مرا یاری کنی تا هرگز از نماز غافل نباشم و با شرکت در نمازهای جماعت به دشمنان اسلام اعلام کنم که همیشه برای دفاع از دین مقدّس اسلام آماده‌ام.

ای خداوند بزرگ، از تو می‌خواهم که مرا یاری کنی تا با دیگران رفتاری نیکو داشته باشم و همیشه از انجام گناهان دوری کنم.

ای خدای من، دلم را به نور قرآن روشن کن، شرکت در مراسم حج را نصیبم نما و تمام افرادی را که در تمام دوران تحصیلم برای من زحمت کشیده‌اند، از رحمت خود بهره‌مند فرما.

آمین یا ربّ العالمین

